

СВОБОДА

LIBERTY

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУССКОГО НАРОДА ВЪ АМЕРИЦѢ И ОРГАНЪ „РУССКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА“.

Рѣкъ VI.

Мт. Кармель, Па. Четвергъ 17-го Листопада 1898.

Число 46.

Календарь.

17	Ч.	Галактиона муч.
18	П.	Лавла еписк.
19	С.	Сропа муч. Лазаря пр.
20	Н.	24. ПО СОШ. АРХ. МИХ.
21	П.	Ошесфора
22	В.	Ераста, (Слима. Радіона
23	С.	Мина. Виктора

ЗМѢСТЪ.

Справки „Союза“ — Противъ безработи.
— Сила капитала. — Вѣсти изъ Канады.
— Новинки. — Фейлетонъ: „Еще-що про
права и суды въ Сполученыхъ Державахъ,
а особенно въ державѣ Пеннсилвенія. —
Школа на Украинѣ. — Оголошена.

УВАГА.

Хотѣя приступити до „Союза“ най посылають вступне и мѣсячне до касіера:

Mr. Kond. Kotanczyk
Box 127
SHAMOKIN, PA.
И увѣдомлять секретаря по адресу:
Rev. Antony Bonczewsky
10 May Str.
ANSONIA, Conn.

СПРАВЫ „Р.Н. СОЮЗА“

Справоздане касове „Союза“ за мѣсяць жовтень 1898 р.

Homestead, Pa. Братство	7.50
св. Михаила	7.50
Jessup, Pa. Братство св.	
АА. Петра и Павла	11.00
Waterbury, Conn. члены	3.25
St. Clair, Pa.	
О. Заклинскій Иванъ	1.25
St. Clair, Pa. Братство Пр.	
Богородицъ	17.25
Pittsburg, Pa. Братство	
св. О. Николая	77.15
Shenandoah, Pa. Братство	
св. Арх. Михаила	42.00
Jersey City, N. J. члены	59.70
Смій Микола	2.00
Смій Григор. (мол.)	2.25
New Britain, Conn. члены	
Бойко и Ткачъ	1.00
St. Louis, Mo.	
Валевскій Олександр.	1.75

St. Louis, Mo. Братство		48. Вислоцкій Андрий	1059
св. Арх. Михаила	17.00	49. Якубикъ Михайло	1060
Simpson, Pa. члены		50. Каскошь Иванъ	1060
(за вересень)	14.11	51. Яковъ Юрій	1061
Edwardsdale, Pa. члены	10.00	52. Йосифъ Осипъ	1061
Mayfield, Pa. Братство св.		Sayre, Pa.	
Кир. и Метод.	22.75	53. Солякъ Марія	1062
члены (за вересень)	14.11	54. „ Йосифъ	1062
за жовтень	18.55	Olyphant, Pa.	
West Pawlet, Vt. члены	4.00	55. Шахматъ Федоръ	1063
McAfee, Pa. Братство		56. Жолудко Юрко	1063
Покр. Пр. Богор.	29.41	57. Ратко Иванъ	1064
Ansonia, Conn. Братство св.		58. Химчакъ Петро	1064
АА. Петра и Павла	37.20	59. Вознякъ Войтко	1065
Mt. Carmel, Pa. Братство		60. Мизъкъ Анна	1065
св. Дмитрія	32.75	61. Пазенко Марія	1066
Mt. Carmel, Pa. Братство		62. Треановичъ Ст.	1066
св. АА. Пет. и Пав.	27.00	63. Качмарчикъ Ст.	1067
Centralia, Pa. члены	3.50	64. Пронко Василь	1067
Sayre, Pa. Брат. Благов.		65. Мачуга Панько	1068
Пр. Богородицъ	14.89	66. Нестерякъ Сид.	1068
Olyphant, Pa. Братство св.		67. Зелемъ Антося	1069
Тоаня Хрестителя	99.00	68. „ Иванъ	1069
Oldforge, Pa.		69. Шибска Ольга	1070
Мерена Яковъ	1.00	70. Пронько Юрко	1070
Elmira, N. Y. Братство		71. Живанъ Демко	1071
св. Арх. Михаила	10.50	Priceburg, Pa.	
Perryopolis, Pa. члены	5.00	72. Бенъко Иванъ	1071
Priceburg, Pa. Братство		73. Гула Дмитро	1072
св. Василя Велик.	30.50	Shamokin, Pa.	
Shamokin, Pa. Братство		74. Мельникъ Иванъ	1072
св. Кпр. и Методія	79.00	75. Петриско Стефанъ	1073
Lancaster, N. Y. члены	13.00	76. Гаврилякъ Ст.	1073
Yonkers, N. Y. члены	21.35	77. Дзюрикъ Мих.	1074
Lansford, Pa. Братство		78. Дзвончикъ Йос.	1074
Пр. Богородицъ	32.95	79. Копистянский Ив.	1075
W. Troy, N. Y. Братство		80. Вислоцкій Иванъ	1075
св. О. Николая	6.50	81. Лучковецъ Мих.	1076
Разомъ	\$770.17.	82. Гресь Ольга	1076
Станъ касы „Р. Н. С.“		83. Вандура Марія	1077
въ днемъ 31. жовтня б. р.		84. Кишъ Маргарета	1077
представляе ся такъ:		85. Серафинъ Марія	1078
1) фондъ желѣзный	\$2916.65	St. Clair, Pa.	
2) „ розпорядимый	2487.79	86. Демяновичъ Пр.	1078
3) депозиты	304.05	87. Чуга Михаилъ	1079
Разомъ	\$5708.49	88. Жирошь Юрій	1079
Въ другій половинѣ мѣсяця		89. Полянскій Вас.	1080
вересня с. р. приступили до		90. „ Петро	1080
„Р. Н. Союза“ слѣдующіи		Maufield, Pa.	
новіи члены:		91. Ганьчакъ Иванъ	1081
Mt. Carmel, Pa.		92. Китчикъ Марія	1081
Число въ год. книжъ:		93. „ Стефанъ	1082
47. Худикъ Андрий	1059	94. „ Тееля	1082
		95. Клянцко Микола	1083
		96. Куленичъ Анна	1083
		97. Сецьо Антонія	1084

98. „ Анна	1084
99. „ Марія	1085
100. „ Павло	1085
101. Телепъ Иванъ	1086
102. Яворскій Макс.	1086
Yonkers, N. Y.	
103. Телепъ Авкс.	1087
104. Сисакъ Емилій	1087
105. Стиржънъ Яковъ	1088
106. Хандьошъ Ст.	1088
107. Слота Иванъ	1089
108. Осканчъ Семанъ	1089
109. Гончаракъ Ник.	1090
110. Вѣрхнянскій Ив.	1090
111. Байуеъ Теодоръ	1091
112. Сисакъ Анна	1091
113. Бончакъ Марія	1092
114. Фецко Теодозія	1092
115. Гаврильчакъ Ив.	1093
116. „ Василь	1093
117. Волювачъ Марія	1094
118. Кочанъ Катер.	1094
119. „ Марія	1095
120. Федорко Дмит.	1095
121. „ Анна	1096
122. Данюсяръ Ив.	1096
123. Палюхъ Анна	1097
124. Цюрикъ Анна	1097
125. Микюлякъ Марія	1098
126. Данюсяръ Марія	1098
127. Дзимба Ксеня	1099
128. Тхоръ Ксеня	1099
129. Лучковецъ Дам.	1100
130. Палхъ Дмитро	1100
131. Хома Марко	1101
132. Сабать Семень	1101
Lansford, Pa.	
133. Плята Титъ	1102
Simpson, Pa.	
134. Загарликъ Мих.	1102
Perryopolis, Pa.	
135. Ющакъ Стефанъ	1103
136. „ Яцко	1103
137. „ Фецко	1104
138. Родко Петро	1104
139. Савайда Микола	1105

Ант. Бончевскій
секретарь.
ПРИСТУПАЙТЕ
ДО „СОЮЗА“!

ПРОТИВЪ БЕЗРОБОТЯ.

Товариства, заложеніи для помощи робѣтникамъ, могутъ быть рѣшительны: То забеспечуютъ робѣтникамъ въ разнѣхъ несчастныхъ выпадкахъ, то на выпадокъ смерти, то на выпадокъ стрейковъ, то на выпадокъ слабости, то въ старости, то на конецъ на выпадокъ безработи. Осмысленно поговоримъ нынѣ. Звѣсна рѣчь, что робѣтникъ не завѣсды есть въ станѣхъ найти для себе роботу. И хотѣ вѣнъ не лѣнивый, и хотѣ вѣнъ цѣлою своєю душою хотѣвъ бы працювати, то однакожъ часто ему такъ трафитъ ся, что вѣнъ остане на леду безъ всякого занятя. Щобы тому запобѣгти творять ся мѣжъ робѣтниками товариства, котры крѣмъ иншихъ цѣлей, мають такожъ задачу достарчити своимъ членамъ роботу. Звычайно ся задачу переймають на себе такъ званіи заводскіи товариства, то значить товариства робѣтниківъ одного фаху. Отже нпр. мулярь мають свое товариство, кравцѣ свое, робѣтники зъ желѣзныхъ фабрикъ свое и т. д. Робѣтники зъ каждого подобиного товариства згоджують ся, за яку цѣну подѣймають ся работы. Хто не достане работы на тыхъ условіяхъ, на якихъ они згодили ся, достае запомогу вѣдъ товариства. Вѣнъ тогда не потребуе годати ся на низшу плату и черезъ то псувати положеня своихъ товарищѣвъ. Тогда, коли робѣтникъ есть забеспеченый проти безработи, забеспеченъ на выпадокъ слабости и неспособности до праць, мае доперва свое правдиве значѣне. Во той робѣтникъ, котрый на выпадокъ безработи забеспеченый, може пла-

тити точно свои вклады на слабыхъ и неспособныхъ. Запомогти, якъ платять товариства своимъ членамъ суть рѣшительны. Звычайно платять тыжднево. Есть прійнято, що той только може жадати запомоги, котрый належавъ вже черезъ якийсь часъ до товариства. Хто стративъ роботу зъ своей власной вины (черезъ пьянство, погане поведење, нездарность), не достае запомоги, правило, котрого не можна завѣсды строго приймавати. Богато товариствъ дае запомогу своимъ членамъ, котры бѣдуть шукати работы. Шукаючи работы стоятъ подѣ контролюе товариства. Однакожъ часто трафляе ся, що робѣтники замѣсть шукати работы, уряджують собѣ „holy day“. Тому знесли декотры товариства того рода запомогу. Въ декотрыхъ занятяхъ працьодавцѣ удають ся до товариствъ прямо, щобы тыми достарчили робѣтникамъ. Декотры товариства заказують своимъ членамъ инакше старати ся о роботу, якъ черезъ бюро товариствъ. Однакожъ взагалѣ есть прійнято, що членови товариства только помаге при его стараніи ся о роботу. Декотры товариства платять членови, котрый вышукать своему товарищѣву роботу, маленьку премію. Очевидно, що товариства, котры займають ся достарчуванемъ работы для своихъ членовъ и запомаганемъ ихъ на часъ безработи суть великыи. Звычайно они розгалужують ся на большіи мѣста. Люде, заряджуючы тыми товариствами мусять знати добре про станъ запотребованія робѣтниківъ, про торгъ (market), щобы ихъ члены якъ найскорше мали работу. Въ послѣднихъ рокахъ йшла широка розмова про

те, чи робѣтникамъ самымъ лишити забеспечене на выпадокъ безработи, чи може ся справу уладити на подставѣ закона? За послѣднимъ стояли або ты, котры зъ недовѣремъ дивлять ся на робѣтничій рухъ, або ты, котры бачили, що забеспечене проти безработи въ товариствахъ робѣтничихъ не сягае ниспихъ круговъ робочого населеня. Декотры зъ нихъ иробили пляны, въ якихъ способѣ бы забеспечувати робѣтничихъ. Одень зъ профессорѣвъ хотѣвъ, щобы було перепроваджене загалне забеспечене и то примусове. Але въ томъ разѣ розвѣи заводныхъ товариствъ бувъ бы ограниченный только до организаціи страйковъ. Се забеспечене можна бы остаточно прійняти, коли бы не змушувало ся робѣтниківъ, котры належать до товариствъ, уже платити на примусове обесечене. Впрочемъ сей профессоръ не означивъ докладно и не могъ сего зрѣбити, коли робѣтничий безработному належала бы ся запомога. Другій профессоръ хотѣвъ, щобы каждый робѣтникъ вкладавъ тыжднево до касы щадничой невеличку вкладку. Працьодавцѣ мавъ бы посылать нею причынтати ся такожъ. Въ разѣ безработи выплачивало бы ся посылать того, кѣлько котрый заробляе. Сей проектъ давъ бы ся такожъ декуды застосовати, але только въ разѣ, коли бы саміи робѣтники были примушени запомагати, а не потягало бы ся працьодавцѣвъ. Въ декотрыхъ мѣстахъ Франціи позакладали т. зв. бюро праць, а то за примѣромъ бюро праць въ Па-

(Продовжене на другій сторонѣ).

Де-що про права и суды въ Сполученыхъ Державахъ, а особенно въ державѣ Пеннсилвенія.

Зобравъ для пожитку нашихъ людей
Дръ Юліанъ Чупка

(Дальше.)
А Р Т И К У Л Ъ VII.
Бесѣда про приписы що до присяги урядниківъ.
А Р Т И К У Л Ъ VIII.
Секція 1. Каждый мужчина, що скончивъ 21 лѣтъ житя, може голосувати, сли мае слѣдуючы квалификаціи:
1) Мусить бути горожанномъ Сполученыхъ Державъ найменше одень мѣсяць.
2) Мусить мепкати въ Пеннсилвеніи найменше одень рокъ передъ выборами.
3) Мусить мепкати въ повѣтѣ, въ котромъ голосуе, найменше два мѣсяцъ.
4) Мае занлатити державу або повѣтову такеу найменше на мѣсяць передъ выборами.
Секція 2. Загалныи выборы водбувають ся що року въ слдуючий второкъ по першомъ понедѣлку въ новембрѣ.
Секція 3. Выборы урядниковъ для мѣсть, мѣсточекъ и сѣлъ водбувають ся въ третій вторникъ въ мѣсяцѣ лютѣмъ.
Секція 4. Всѣ выборы водбувають ся картками (ballot). Выборчы урядники присягають, що не скажуть нѣкому, хто и якъ голосуавъ.

Секція 5. Не вѣльно арештувати выборцѣвъ, если идуть до выборовъ або зъ выборовъ, хибя, если бы допустились великого злочину.
Секція 6. приписуе, якъ голосують жовцѣры.
Секція 7. Всѣ права що до голосованя мусять бути однаковы въ цѣлой державѣ. Жадень wyborецъ не може бути позбавленый голосу за те, що его имя не було регістроване.
Секція 8. Бесѣда про кары за перекупство при выборахъ.
Секція 10. и 11. описуе выборчы повѣты.
А Р Т И К У Л Ъ IX.
Секція 1. Всѣ податки мусять бути податками для всѣхъ. Легіслатура увѣльняе вѣдъ податковъ публичной будынки, церкви, цвинтарѣ и дома публичного добродѣйства.
Секція 2. За всѣ цѣныи недвижности треба платити податокъ.
Секція 3. Податки мають платити такожъ товариства и корпораціи.
Секція 4—14. описуе державныи и муниципалныи довгы и способъ сплачуваня.
А Р Т И К У Л Ъ X.
Секція 1. Держава мусить дати що року найменше миліонъ долларѣвъ на публичной школы, въ котрыхъ дѣти мешканцѣвъ, що переступили шестый рокъ житя, могутъ побирати науку.
Секція 2. Державныхъ грошей не можъ выдавати на школы приватныи або вѣроисповѣдныи.
Секція 3. Женщины понадъ 20 лѣтъ житя могутъ бути урядниками школь.
А Р Т И К У Л Ъ XI.
Секція 1. Подаетъ приписы организаціи мѣліціи.

А Р Т И К У Л Ъ XII.
Секція 1—3. описуе, хто може бути урядникомъ. Той, хто взымае кого на поединокъ, не може бути урядникомъ.
А Р Т И К У Л Ъ XIII.
Бесѣда про те, на якій подставѣ основуеь новыи повѣты, если окаясь того потреба.
А Р Т И К У Л Ъ XIV.
Секція 1. Повѣтовыми урядниками суть: шерифъ, коронеръ, протонотаръ, register of wills, recorder of deeds, комисаръ, касіеръ, геометеръ, аудиторъ, урядники суда, повѣтовый прокураторъ. Шерифъ и касіеръ не могутъ бути выбраныи два разы зъ ряду.
Секція 2. Повѣтовыи урядники мають бути выбраныи при загалныхъ выборахъ на 3 роки.
Секція 3. Каждый урядникъ мусить бути горожанномъ и мепкати въ повѣтѣ найменше одень рокъ передъ выборами.
Секція 4. Урядники мають урядувати въ повѣтовѣхъ мѣстѣхъ.
Секція 5. Про платню урядниковъ.
Секція 6. и 7. Въ каждомъ повѣтѣ мають бути выбраныи три повѣтовыи комисарѣ и три аудиторы.
А Р Т И К У Л Ъ XV.
Мѣста могутъ достати чартеръ (charter), если мають больше якъ 10 тысячъ мешканцѣвъ.
А Р Т И К У Л Ъ XVI.
Бесѣда про права для корпораціи и банковъ.
А Р Т И К У Л Ъ XVII.
Бесѣда про права для желѣзницъ, трамваѣвъ и каналѣвъ.

А Р Т И К У Л Ъ XVIII.
Въ томъ артикулѣ говорить ся про те, що та конституція може бути змѣнена або исправлена, если легіслатура прійме мѣзну и поддасть выборцамъ подѣ загалне голосоване.
Секція 2—33. подаетъ приписы що до выбору сенаторѣвъ, депутатѣвъ, губернатора, его заступника, судіѣвъ и т. д. рѣвно-жъ подаетъ спеціалныи приписы що до выборовъ въ Филадельфіи, способѣ присяги урядниковъ и ихъ обявкыи.
Познавшыи головныи приписы конституціи Сполуч. Державъ и державы Пеннсилвенія, на лежить намъ застановитись надъ тымъ, въ якій способѣ можна зостати горожанномъ Сполученыхъ Державъ и мати право голосу при выборахъ або зостати выбранымъ на урядѣ.
Приписы Сполуч. Державъ що до натурализаціи.
1. Чужій чоловікъ (alien) може одержати горожанство (citizenship) Сполуч. Державъ въ слѣдуючий способъ:
1) Мае вѣнъ заявити подѣ присягою передъ повѣтовымъ судомъ котрой небудѣ державы, що мае намѣръ стати горожанномъ Сполученыхъ Державъ, а вѣдрѣкаеь принадлежностью и подданства якому небудѣ чужому королевцѣ, цѣсаревцѣ, князевцѣ або якій иншій державѣ, до котрой передъ тымъ належавъ якъ горожанинъ.
2) Дальше мае заявити передъ новыспими судами подѣ присягою, що поддае ся конституціи Спол. Державъ.
3) Мусить выказати ся передъ судомъ, що мешкае въ Спол. Державахъ найменше черезъ 5 лѣтъ, а въ державѣ (state), въ котрой робить те зголошене о наперы, найменше черезъ

„SVOBODA“ (LIBERTY.) Weekly Paper.

The only Russian political Newspaper published in this Country; circulating in all parts of the United States and Canada, wherever the Russian language is spoken and is the best advertising medium.

Published every Thursday at Mt. CARMEL, PA. by the „SVOBODA“ Publishing Co.

All communications should be addressed to:

„Svoboda“ Mt. CARMEL, PA. P. O. Box 13.

Предплата річна2.00 До старого краю..... 3.00

Всѣ дописи и гроші просятъ высылати подѣ адресу:

То „SVOBODA“ P. O. Box 13. — Mt. CARMEL, PA.

НАША ГАЗЕТА ВЫХОДИТЪ ШО ТЫЖДНЯ ВЪ ЧЕТВЕРЪ.

Entered the post office at Mt. Carmel, Pa. as second class mail matter.

Купуйте книжки! Въ редакціи „Свободы“ можна достати слѣдующіи книжки:

Канадїиска Русь Написавъ Н. Дмитровъ Цѣна 10 цнт.

Образки зъ Америки. Написавъ Бузько. Цѣна 10 цнт.

Народный рухъ Австро-Угорскихъ Русинѣвъ Ч. І. Написавъ М. Павликъ. Цѣна 15 цнт.

Конституція Сполуч. Державъ Півночної Америки. Написавъ Ст. Макаръ. Цѣна 10 цнт.

ЧИТАЙТЕ „СВОБОДУ“.

(Продовжено зъ стороны першов)

рижу, котре дае для ужитку робѣтниківъ свои салѣ, удѣлюе информацию що до торгу, зарѣбку, не тѣлько у Франціи, але и на цѣломъ свѣтѣ.

У спѣхъ бюражъ праці товариства робѣтничіи провадять выказы потребующихъ зарѣбку, але наглядъ надъ бюрами належить до радъ мѣйскихъ.

Въ Нѣмеччинѣ посередничене въ достарчуваню праці належить до радъ мѣйскихъ, однакъ робѣтники не мають тамъ найменшого впливу на сю для нихъ важну справу.

Русины американскій надѣ сею справою до теперъ не застановлювали ся и тому мы просимо всѣхъ розсудныхъ рускихъ робѣтниківъ, щобъ роздумали, чи не можна бы въ якій спосѣбъ помагати людямъ въ часѣ безработа?

Зѣ своєю стороны скажемо, що Русины по причинѣ, що суть порозкидуваніи по рѣжнихъ плейзахъ, не годніи творити товариствъ заводо-выхъ, анѣ (по причинѣ своєї слабости полѣгичной) опирати помѣчь на радахъ мѣйскихъ зъ вынмкомъ хита малыхъ мѣсцевостей — а що, треба бы сотворити організацію загальнѣйшю, до котрой належали бы и люде другихъ народностей, хочъ бы тѣлько славянскихъ на разѣ, або може, добре було бы потворити по парафіяхъ касы, зъ котрыхъ бы потребующимъ пожичало ся (въ разѣ безработа), або може дало бы ся при „Союзѣ“ сотворити „вѣддѣль для безработныхъ“. Подумайте надъ тымъ рускій робѣтники и пшпѣть до „Свободы“!

СИЛА КАПИТАЛУ.

Всѣ мы здоровіи знаемо, що днесъ въ свѣтѣ пануе и нимъ рядать капиталъ т. е. гроші. А що оно справдѣ такъ, то знаемо звѣдси, бо яко робѣтники водчуваємо тое на своихъ хребтахъ. Мы бачимо, що капиталъ то сила, та що та сила не стоить на мѣсци анѣ не малѣе, лише чимъ разѣ больше росте и взмагае ся. Примѣромъ въ Америцѣ мы бачимо зъ одной стороны великихъ панѣвъ-богачѣвъ, котрыхъ богатства растутъ неприродно-

скорымъ крокомъ зъ дня на день, а зъ другой стороны масу робѣтниківъ бѣдаковъ, котри зачинають гинути зъ нужды. Середного стѣну якъ въ Европѣ тутъ вже не видко, бо его майже нема. А коли робѣтники въ якій будъ спосѣбъ попрубують доходити полѣпшеня своєї долѣ, тогда яко лѣкарство дають имъ понюхати пороку и олова, якъ се стало ся мин. року въ Газелтонѣ, а недавно въ Вѣрджиніи.

Звѣдкн-жъ то походить та сила капиталу? Она походить звѣдси, що капиталъ стремить до сконцентрованя т. е. зединеня, злученя поменшихъ капиталѣвъ разомъ подѣ одну кормигу або зарядъ. Зединеня — такъ сказати-бъ — союзы, поменчыхъ капиталѣвъ подѣ однимъ зарядомъ въ певной галузи промыслу звуть ся тросты. Вправдѣ такіи тросты заказуе въ частіи законъ Сполуч. Державъ, однакъ мимо того они растутъ, якъ грибы по дощцѣ: Днесъ коли зчислимо тѣ большіи лишь тросты, то бачимо, що они мають нѣ больше нѣ меньше тѣлько 2,702,768,900 капиталу. Стремлене сконцентрувати-вѣддѣльнѣе або собѣ спорѣдней галузи промыслу подѣ зарядъ цевной якоиь корпораціи чи тамъ компаніи зискуе чимъ разѣ больше прихильниковъ. И не дивниа, бо въ едностіи сила. Черезъ таку едностѣ капиталу всяка конкуренція, яка-бъ она не була, чи зѣ стороны меншихъ капиталѣвъ, чи зѣ стороны робѣтниковъ, усувае ся. Малый фабрикантъ примѣромъ, сли не хоче згинути мусить прилувати ся до компаніи тростѣвъ; а робѣтники знаходять всюды тѣ самыя условія и вѣдносины, черезъ що ихъ домаганя суть менше страпными.

Въ остатныхъ 6 мѣсяцяхъ повстало въ той спосѣбъ до 100 рѣжнихъ компаній зъ тою цѣлю, чтобы оденъ зарядъ вспѣшно боронивъ интересы певныхъ галузей промыслу, розѣвнхъ по всѣй державѣ. И такъ: въ New Jersey повстала велика спѣлка „Federal Steel Co.“ зъ капиталомъ 200 миліонѣвъ; фабриканты хемікаліи угляновали на своимъ зѣбраню утворити таку спѣлку зъ 50 мил.; продуценты и фабриканты сѣрѣбныхъ виробѣвъ засновали компанію

зъ капит. 30 мил.; дальше сунтъ: „American Malting Co.“ зъ капит. 30 мил.; „American Thread Co.“ зъ капит. 18 мил.; „Knit Goods Co.“ зъ капит. 30 мил.; спѣлка продуцѣнтѣвъ и фабрикантѣвъ рѣжного роду тютюну зъ капит. 75 мил.; мучный тростѣ зъ капит. 150 мил. и т. и.

Примѣромъ и поводомъ до заснованя тыхъ капиталистичныхъ комбинацій була „Standard Oil Co.“, котра есть найсильнѣйшою и найстаршою зъ мѣжь всѣхъ подѣбныхъ комбинацій. Она обнимае днесъ 4 великіи компаніи зъ капиталомъ 4X18-X30X100 мил. — (отже разомъ 153 мил.), на котрой то сумы складае ся до 50 меншихъ компаній и провадять контролю водѣ самыхъ мѣсцѣвъ добываня того сырого матеріялу ажъ до мѣсцѣвъ розсылки.

Годѣ тутъ наводити тѣ всѣ капиталистичныя комбинаціи и обширнѣйше о нихъ розвѣдти ся. Я подамъ лишь важнѣйшій, ихъ число и суму загално.

И такъ:

1) The Oil Trust обнимае 4 компаніи зъ капиталомъ 5—100 миліонѣвъ въ загалной сумѣ 153 миліонѣвъ.

2) Steel & Iron 10 компаній зъ капит. 5—200 мил. въ загалной сумѣ 347 мил. 650 тысячъ.

3) Coal Combines 5 компаній зъ капит. 6½—100 мил. въ загалной сумѣ 161 мил. 750 тыс.

4) Gas Trusts 14 компаній зъ капит. 4—50 мил. въ загалной сумѣ 432 мил. 771 тыс.

5) Havemeyers Sugar Trust 2 компаніи зъ капит. 40 и 75 мил. въ загалной сумѣ 115 мил.

6) Cigarettes & Tobacco въ заг. сумѣ 108 мил. 500 тыс.

7) Контроля телефонѣвъ 5 комп. зъ капит. 5—26 мил. въ заг. сумѣ 46 мил. 720 тыс.

8) Alcohol Trusts 3 ком. зъ кап. 6½—37 мил. въ заг. сумѣ 67 мил. 300 тыс.

9) Электричній комбинаціи 8 ком. зъ кап. 5—50 мил. въ заг. суму 139 мил. 327 тыс.

10) Инші тросты на другихъ поляхъ промыслу — компаній 62 зъ кап. 1½—150 мил. въ заг. сумѣ 1334 мил. 250 тысячъ.

Разомъ \$2702.768

Придивѣть ся тымъ чинамъ добре и застановѣть ся надѣ ихъ силею. Тобѣ, Русине, навѣтъ въ снѣ не пршнели ся такіи сумы! Про те не замыкай очей и ушей на покликъ робѣтниковъ другихъ сильнѣйшихъ и просвѣченнѣйшихъ народѣвъ, замешкуючихъ вѣльну Америку: робѣтники всѣхъ народностей лучѣтъ ся разомъ! Та и тѣ, Русине, робѣтники! Живешъ не въ нужденной Галичинѣ та въ Карпатахъ, але въ Америцѣ! Ты не газда, але робѣтникъ и то найнизшого сорту!

Отже застанови ся надѣ своимъ положенемъ, познай свое становиско якъ робѣтника, постарай ся о сильну партію робѣтничу руску и стань до борбы зъ капиталомъ вспѣшно зъ робѣтниками вже zorganizованныхъ народностей, сли не хочешъ згинути.

А. В.

ВѢСТИ ЗЪ КАНАДЫ.

Перші выборы.

Дни 4. падолиста Русины зъ крайѣвъ Асинобая и Альберта, одержавшіи право горожанскихъ правъ, и доматати ся у своихъ близкихъ заступниковъ въ Реджайнѣ, найперше, очевидно, дорогѣ и шкѣль, де будуть сѣ уважати за конечны.

И не маю подѣ руюко законѣвъ регулюющихъ уряджуване дорогѣ, тому и тѣлько поговорю о шкѣльяхъ.

Наивысшою шкѣльною властію е рада шкѣльна (council of public instruction) котра сладеа ся зъ екекутивного комитету, выбраного зборомъ числомъ 4, и 4 другихъ, але безъ голоса.

Я не маю подѣ руюко законѣвъ регулюющихъ уряджуване дорогѣ, тому и тѣлько поговорю о шкѣльяхъ.

Наивысшою шкѣльною властію е рада шкѣльна (council of public instruction) котра сладеа ся зъ екекутивного комитету, выбраного зборомъ числомъ 4, и 4 другихъ, але безъ голоса.

Религи не учить ся въ публичной шкѣль, хіба повѣ годины передѣ концемъ науки по полудни, если шкѣльнѣи тростіи (trustees) на се позволять.

Для насъ Русинѣвъ, коли мы мусимо будовати и удержувати по части шкѣлы, дуже важною е рѣчею, хто есть басомъ чи тростомъ до шкѣлы. О скѣльню знаю, вже суть три шкѣлы мѣжь

Религи не учить ся въ публичной шкѣль, хіба повѣ годины передѣ концемъ науки по полудни, если шкѣльнѣи тростіи (trustees) на се позволять.

Для насъ Русинѣвъ, коли мы мусимо будовати и удержувати по части шкѣлы, дуже важною е рѣчею, хто есть басомъ чи тростомъ до шкѣлы. О скѣльню знаю, вже суть три шкѣлы мѣжь

Религи не учить ся въ публичной шкѣль, хіба повѣ годины передѣ концемъ науки по полудни, если шкѣльнѣи тростіи (trustees) на се позволять.

Для насъ Русинѣвъ, коли мы мусимо будовати и удержувати по части шкѣлы, дуже важною е рѣчею, хто есть басомъ чи тростомъ до шкѣлы. О скѣльню знаю, вже суть три шкѣлы мѣжь

жевѣльныхъ, если вѣнь мешкавъ 12 мѣсяцѣвъ въ дистриктѣ выборѣмъ. Зѣборъ має взагалѣ всѣ справы мѣсцевого и особистого характеру брати подѣ своею розвагу, якъ нпр. уряджуване шпиталѣвъ, шкѣль, гуманитарныхъ закладѣвъ, выдаване призволеня на готелѣ, шинки, выдаване правѣ до-тычачихъ власности, дороги и т. д.

Для Русинѣвъ суть найважнѣйшійи дороги и школы. Я не знаю, на якихъ кандидатѣвъ голосували Русины при минувшихъ доперва выборахъ — та, якъ оно тамъ и було — повинны усѣ знати, до кого особливо сѣ дѣ важныя справы належать. Русины, якъ новіи колонисты, на свѣжѣй земли, знайшлись зъ новыхъ обставинахъ и тому важною рѣчею есть, порозумѣти, въ якѣмъ житю краю и водѣ кого чого мають домагати ся, щобъ не ввали на ступень неувѣльненыхъ Индіанъ, котрыхъ нѣхто, а нѣхто о нѣчо не пытае ся, а котрыми тѣлько заряджуе ся.

Хоть оно вже и по выборахъ, то Русины не повинны спускати зъ очей своихъ горожанскихъ правъ, и доматати ся у своихъ близкихъ заступниковъ въ Реджайнѣ, найперше, очевидно, дорогѣ и шкѣль, де будуть сѣ уважати за конечны.

И не маю подѣ руюко законѣвъ регулюющихъ уряджуване дорогѣ, тому и тѣлько поговорю о шкѣльяхъ.

Наивысшою шкѣльною властію е рада шкѣльна (council of public instruction) котра сладеа ся зъ екекутивного комитету, выбраного зборомъ числомъ 4, и 4 другихъ, але безъ голоса.

Я не маю подѣ руюко законѣвъ регулюющихъ уряджуване дорогѣ, тому и тѣлько поговорю о шкѣльяхъ.

Наивысшою шкѣльною властію е рада шкѣльна (council of public instruction) котра сладеа ся зъ екекутивного комитету, выбраного зборомъ числомъ 4, и 4 другихъ, але безъ голоса.

Религи не учить ся въ публичной шкѣль, хіба повѣ годины передѣ концемъ науки по полудни, если шкѣльнѣи тростіи (trustees) на се позволять.

Для насъ Русинѣвъ, коли мы мусимо будовати и удержувати по части шкѣлы, дуже важною е рѣчею, хто есть басомъ чи тростомъ до шкѣлы. О скѣльню знаю, вже суть три шкѣлы мѣжь

Религи не учить ся въ публичной шкѣль, хіба повѣ годины передѣ концемъ науки по полудни, если шкѣльнѣи тростіи (trustees) на се позволять.

Для насъ Русинѣвъ, коли мы мусимо будовати и удержувати по части шкѣлы, дуже важною е рѣчею, хто есть басомъ чи тростомъ до шкѣлы. О скѣльню знаю, вже суть три шкѣлы мѣжь

Религи не учить ся въ публичной шкѣль, хіба повѣ годины передѣ концемъ науки по полудни, если шкѣльнѣи тростіи (trustees) на се позволять.

Для насъ Русинѣвъ, коли мы мусимо будовати и удержувати по части шкѣлы, дуже важною е рѣчею, хто есть басомъ чи тростомъ до шкѣлы. О скѣльню знаю, вже суть три шкѣлы мѣжь

Религи не учить ся въ публичной шкѣль, хіба повѣ годины передѣ концемъ науки по полудни, если шкѣльнѣи тростіи (trustees) на се позволять.

Для насъ Русинѣвъ, коли мы мусимо будовати и удержувати по части шкѣлы, дуже важною е рѣчею, хто есть басомъ чи тростомъ до шкѣлы. О скѣльню знаю, вже суть три шкѣлы мѣжь

Религи не учить ся въ публичной шкѣль, хіба повѣ годины передѣ концемъ науки по полудни, если шкѣльнѣи тростіи (trustees) на се позволять.

Для насъ Русинѣвъ, коли мы мусимо будовати и удержувати по части шкѣлы, дуже важною е рѣчею, хто есть басомъ чи тростомъ до шкѣлы. О скѣльню знаю, вже суть три шкѣлы мѣжь

Русинами въ Канадѣ, а нема анѣ одного Русина-баса, а на три школы, треба знати, приходить девять басѣвъ! Русинѣ зъ натуры своєї не хоче до нѣчого мѣшатися. Буде на все платити, а якъ хто заряджуе грѣшми, ему до того нѣчо.

А може мати своихъ басѣвъ до шкѣлы не значить нѣчего? О! нѣ! Бо подумайте! Вы маючи своихъ людей при шкѣль не потребуе будувати читальнѣ, и вы сходитесь въ часѣ вѣольной водѣ науки, читаете книжочки, газеты, и учите ся чогось пожиточного. Приѣде священникъ, то може правити въ вашѣй хотѣ и английской шкѣль, водѣ може учити религи, бо басы свои люди; въ той шкѣль може водбуватися такожь наука руского языка въ субботу, коли нема школы, и кожного дня по науцѣ. А що найважнѣйше, коли буде больше шкѣль для рускихъ дѣтей, можна буде, якъ севже мають Французы, першіи рѣкъ науки провадити по руски, коли-бъ знайшли ся до сего рускій люде. Тогда такожь можна буде зажадати, щобъ бодай перша книжка для дѣтей була переведена на рускій языкъ, хоть може на се и теперъ згодила бы ся рада шкѣльна въ Реджайнѣ.

Теперь коли вже минули выборы, старайтесь зѣйти зъ своимъ послами, и розкажѣть имъ, де вамъ треба дорогѣ и якихъ шкѣль — а тымъ часомъ ладѣте ся до того, чтобы, де тѣлько можете — малисѣе своихъ басѣвъ до школы.

Павло Тимивичъ.

НОВИНИ.

Замовляйте книжочки!

Незабавомъ выйде зъ друку зновѣ друга книжочка подѣ написею: „Де-що про права и суды въ Сполученыхъ Державахъ, а особенно въ державѣ Пеннсилъвенія.“ Книжочка сея стане въ великой потребѣ для рускихъ людей, а хто мати будѣ ще и першу книжочку про „Конституцію Сполуч. Державъ“, той мати будѣ понятие про устрѣй нашої державы. Замовляйте „Конституцію Сполуч. Державъ“, а опѣся „Де-що про права и суды въ Сполуч. Державахъ, а особенно въ державѣ Пеннсилъвенія!“ Обѣ книжочки стоятъ по 10 цнт. а зѣ пересылкою 12 цнт. каждая.

Двоженство або множенство. 8) Ворожбитство. 9) Кто удержуе неприличныя дома, де суть безвѣстныя женщины, або где грають въ карты о грѣшѣ.

10) Намѣрене и ненамѣрене убійство. 11) Окалѣчене тѣла. 12) Убійство дѣтины въ материнѣй утробѣ. 13) Звѣджене дѣвчины. 14) Насильство женщины. 15) Подѣльство. 16) Рабунокъ. 17) Злодѣйство. 18) Ошуканство. 19) Злобне uszkodжене чужої власности. 20) Злобне водѣбирание другому чести.

Кромѣ тыхъ есть ще много криминальныхъ провиннѣ, та ту подалисьмо лишь головнѣйшійи.

За тѣ провинны суть рѣжныя кары. За одѣи карають смертно, за другѣи вѣзницею и грошевою карою, та поки въ напѣой державѣ кого-небудѣ покарають, мусять ему довести провинну въ судѣ. Спосѣбъ, въ якій доводити ся комуе провинну, называе ся криминальнымъ процесомъ. Отже-жъ теперъ зъ порядку рѣчи побачимо якъ вѣнь веде ся.

(Дальше буде.)

рѣкъ, та що въ томъ часѣ заховувавъ ся прилично и панувавъ права и конституцію Сполуч. Державъ.

II. Дѣти горожанъ Спол. Державъ чи тѣ рожденныхъ, чи натурализованныхъ, а уродженіи въ границяхъ Сполуч. Державъ, вже тымъ самымъ суть горожанами.

III. Каждый чужинецъ, котрый приѣхавъ до Сполуч. Державы передѣ 18-тымъ рокомъ житя, а мешкае ту черезъ 5 лѣтъ, може достати водѣ разу горожанскій паперы, а не потребуе брати першихъ паперѣвъ.

IV. Каждая женщина, котра выйде замужъ за горожанина Спол. Державъ тымъ самымъ стае горожанкою той державы.

V. Каждый, хто вступити до арміи або добровольцѣвъ Спол. Державъ, если увѣльнять его во службы зъ добрымъ свѣдоцтвомъ, може безъ жадной перепоны достати горожанскій паперы, если тѣлько зрѣбятъ аппликацію.

VI. Таке саме право мають и тѣ, котры служили на военныхъ корабляхъ Сполуч. Державъ, або лишь за три роки були на купецкихъ корабляхъ Спол. Державъ.

Такіи суть загалныя приписы Спол. Державъ, до котрыхъ треба знати ще приписы державы Пеннсилъвенія и практику поодинокихъ повѣтовыхъ судѣвъ, бо въ каждомъ повѣтѣ практикують инакше.

Трудно въ той малѣй книжочкѣ помѣстити практику всѣхъ повѣтовыхъ судѣвъ, подѣ котрыми живутъ нашѣ люде, тому то наведу практику наибольше уживану по судяхъ.

Каждый, повѣлѣтныи, котрый зложитъ присягу, наведену подѣ I. (и 2) и по оплаченю

такимъ (звычайно \$1.15 цнт.) може достати першій паперы безъ жадныхъ, дальшихъ формальностей. Тѣ першіи паперы може достати въ офісѣ протоногара або судового урядника (Clerk of the Court).

Апликаціи о другій паперы мусять бути зъ формѣ прошеня. Прошениа мусять бути зробленіи и предложеніи судови черезъ адвоката, що есть нарѣкомъ до той практики при повѣтовѣмъ судѣ. Те прошене мусить подѣ писати проситель, котрый має зложити присягу у протоногара або судового урядника на те, що все есть правдою, знаходити ся въ прошеню. Въ томъ прошеню треба подати имя и назвиско свѣдка, котрый мусить бути горожаниномъ, а котрый посвѣдчитъ передѣ судомъ, що знае просителя водѣ 5 лѣтъ и что той черезъ тыхъ 5 лѣтъ мешкавъ въ Сполученыхъ Державахъ.

На тѣ всѣ прошеня судѣ назначуе реченецъ, на котромъ переслухуе всѣхъ просительнѣвъ и свѣдѣковъ. Жадають водповѣдей въ английскомъ языкѣ, понятия конституціи Спол. Державъ и стейту Пеннсилъвенія. Если проситель водповѣсть тымъ усѣмъ вымогамъ, то удѣляютъ ему горожанскій (другіи) паперы.

Теперъ вже знаемо, въ якій спосѣбъ можемо зѣстати горожанами Сполуч. Державъ, та треба намъ ще дѣзнати ся, якъ маємо жити, чтобы не переступати правѣ и якъ собѣ радити, если приѣде ставати передѣ судомъ.

О правѣ криминальнѣи и цивильнѣи.

Въ каждой естественности мусять бути права для загалного порядку, инакше, каждый робивъ бы, що хоче, не зважаючи на кривду дру-

гого чоловѣка. Скривдити другого можѣ двоякимъ спосѣбомъ: або нарушае ся публичныи порядкомъ, або шкѣдитъ лишь одному чоловѣкови въ его приватныхъ правахъ. Тѣ кривды, що нарушають публичныи порядокъ суть криминальными проступками, а тѣ что нарушають особыя права суть цивильными проступками. За криминальнѣи провинны судятъ суды криминальнѣи, а цивильныя суды цивильныя.

Отже-жъ дальшу нашу розвѣдку подѣлємо на 1) провинны криминальнѣи и 2) цивильныя.

I. Провинны криминальнѣи

Вже сама религиа приказуе не дѣлати злого, але чоловѣкъ за слабый и грѣшный и не все слушае приписѣвъ религиа. Тому и держава для загалного порядку заказуе робити зле, а тыхъ, котры того заказу не слушають, карае послѣя приписѣвъ права.

Криминальнѣи провинны, котрыхъ право стро-го заказуе, суть въ короткѣ слѣдующий:

- 1) Державна зрада. Если кто напровадитъ на державу войну, або помагае ея неприятелямъ. 2) Фалшование банкнотѣвъ и державныхъ грошей. 3) Фалшование публичныхъ паперѣвъ и документовъ, регестрѣвъ и судовыхъ книгъ. 4) Фалшыве свѣдоцтво передѣ судомъ або змова, чтобы кого засудити на подѣставѣ ложного свѣдоцтва. 5) Публичне згрѣмджене ся въ злослѣвѣй дѣльи и нерозходжене ся, если власть взывае. 6) Злобне и ложне оголошене кого-небудѣ черезъ газеты.

- 7) Двоженство або множенство. 8) Ворожбитство. 9) Кто удержуе неприличныя дома, де суть безвѣстныя женщины, або где грають въ карты о грѣшѣ. 10) Намѣрене и ненамѣрене убійство. 11) Окалѣчене тѣла. 12) Убійство дѣтины въ материнѣй утробѣ. 13) Звѣджене дѣвчины. 14) Насильство женщины. 15) Подѣльство. 16) Рабунокъ. 17) Злодѣйство. 18) Ошуканство. 19) Злобне uszkodжене чужої власности. 20) Злобне водѣбирание другому чести. Кромѣ тыхъ есть ще много криминальныхъ провиннѣ, та ту подалисьмо лишь головнѣйшійи. За тѣ провинны суть рѣжныя кары. За одѣи карають смертно, за другѣи вѣзницею и грошевою карою, та поки въ напѣой державѣ кого-небудѣ покарають, мусять ему довести провинну въ судѣ. Спосѣбъ, въ якій доводити ся комуе провинну, называе ся криминальнымъ процесомъ. Отже-жъ теперъ зъ порядку рѣчи побачимо якъ вѣнь веде ся. (Дальше буде.)

До предплатників.

Объявляю пань кожухъ — тепле его слово. Объявляю пань предплатники „Свободы“ заплатити за газету познййше, по выплагъ, лишь бы мы имъ посылати, а ту вже не одна выплата минула, вже и часы поправилися, а декотрымъ авъ въ гадцѣ заслати грошъ за прочитану газету. А чи оно ладно? Мы бы цѣкави знати, чтобы такой чоловікъ сказавъ, якъ бы ему такъ не вылатили за цѣломъсячну працю?! Такъ мы теперъ въ послѣднѣ водъываемось до нашихъ довжниковъ, щобъ чымъ скорше засылали грошъ за „Свободу“ за 1898., бо дальшу высылку каждому задержимо. А шкода бы було, бо газета стае чымъ равъ цѣкавишою, а водъ нового року буде прикрашена образками, а може ще и иншй змѣны наступати.

Цѣсарь не помилувавъ.

Хто-жь зъ насъ не чувъ про шляхотскы выборы въ Галичинѣ за часовъ славногo панованя К. Ваденього? Аже-жь гомонъ пошшовъ по цѣлому свѣтви, що польско-шляхотскы падлюки задержани себе при властп ужили до того жандармовъ и всяков злочинъ, котры помордували рускыхъ хлопотъ за те, що посмѣли постояти за свои права. Та не конецъ бувъ на томъ, бо до той невинно пролятой хлопской крови прилучились опѣсла процессы, що закончилися засудомъ чимало рускыхъ людѣй на вязницю.

Коли Ваденъ мусѣвъ уступити, а свѣтъ переконавъ ся про его лайдацтва, все гадали себѣ, що невинно засудженыхъ людей увольнять водъ кары, а бодай зменшати ея; та де тамъ. Цѣсарь австрійскій не помилувавъ рускыхъ хлопотъ, а тымъ самымъ притакнувъ мордамъ галицкои шляхты. А рускій народъ такъ часто ѣздывъ кланятися цѣсареви на знакъ вѣрности, такъ часто тѣшавъ ся зъ любови цѣсарской, и певный той великой опѣки сидѣвъ дома и не рыпавъ ся, гадавъ, що за него другой зрѣбать, помогутъ ему. А теперъ добра наука для руского хлопа, хочъ терпка! Не оглядайтесь на нѣчи ласки и опѣки, хочъ бы они були и царскы, а добувайте себѣ самы долѣ-гаразду. — Пань ласка ѣздитъ на быстрѣмъ конѣ.

Чи скѣпачитъ ся Дрейфусова справа?

Капитанъ Дрейфусъ, якъ пишуть, цѣлковито зломаный духово, есть близкый смерти. Его жѣнка просила урядъ о позволенѣ, послати ему теплѣйшу одежду, але урядъ водмовивъ ея просьбѣ твердячи, що вѣнъ мае все, чтого ему потреба. Дальше жѣнка Дрейфуса надармо просила повѣдомити ея о рѣшеню суду.

— По побѣдѣ републикановъ въ стейтѣ Нью Йоркъ, мають бути ухвалены права, сильные контролюющы рады мѣстскы, зрестранирована полиция тай милиция.... але и броварники достануть заплату за тыхъ четверть милиона долларовъ, якы дали задыя борѣвъ.

— Маешъ дѣти? Чому-жь не запишете ихъ до „Союза“? Коштуе лишь 25 центовъ на мѣсяць, а дѣти умирають дуже часто, частѣйше якъ старшй.

Крути, верти — треба вмерти!

Урядники „Соединенія“ не абы въ якихъ тарапатахъ. Ту зъ одной стороны протесты членовъ „Соединенія“ за ихъ лиху господарку, тамъ зновъ маюча ся скликати на здвзычайна конвенция дня 5. децембра въ цѣлы обговореня и выясненя ихъ махинаций, а якъ ще додати пугало суду, котрымъ людинькове полохаче урядниковъ, то и порозумѣмо вагустраху, якы вѣе зъ каждого числа „А. Р. Вѣстника.“ Вѣда! Люде, що платять до „Соединенія“ великы грошты не вдовольни ся такими пустыми фразами редактора „А. Р. Вѣстника“, що вѣнъ и все ему подобны прѣлѣпляютъ ся до своей гр. кат. вѣры, обряды и народности, а заспѣвали на нуту: Де дѣють ся нашы грошты! У водповѣдь на те пытае помѣщусь въ „А. Р. Вѣстнику“ протесты, що нѣбы то все въ „Соединеню“ въ порядку, нѣчо злого не стало. Хочъ по правдѣ сказати тѣ протесты походять водъ прѣятельств урядниковъ „Соединенія“ для заблажмненя очей членовъ „Соединенія“. Чи люде дадутъ ся тымъ звести и чи перестануть доходити правды, побачимо, однакъ те вже певне, що грунтъ урядникамъ усувався вже зъ подъ ногъ и вже чути въ воздухѣ той вловѣщйй голосъ народу, котрый прогомонѣтъ надъ головами урядниковъ: „крути, верти — треба вмерти.“

Ненасытна пажерливѣсть.

Звѣстно каждому, якъ ненасытнымъ есть урядъ російскій зъ своимъ царемъ на чолѣ, котрый якъ бы мѣгъ, то захопивъ бы цѣлый свѣтъ, щобъ опѣсла самовольно панувати, не дозвляючи народови анѣ словечкомъ водзватисъ въ оборонѣ своихъ правъ. Вѣнъ такъ и управлялъ своимъ краемъ — все молвить тамъ мовъ закляте, бо на всѣхъ спочивае важка рука абсолютизму. Та до Россіи прилучены бывъ оденъ край, званый Финляндією, котрый мае свою самоуправу, свой сенатъ, а зъ Россією маеть спѣльного, що и надъ нами бувъ той самыя царь-батюшка. Россійске правительство дивилось косымъ окомъ на той кусничокъ свободы въ своемъ краю и въ свой пажерливѣсти загадало ея знести. Початокъ до сего дала мова генералъ-губернатора Бобрікова, котрый на финляндскомъ соймѣ розводивъ ся широко про еднѣсть Россіи, про те, що Финляндцѣ не конче ея держать ся, що каждый той ворогъ, хто такъ не думаетъ, якъ правительство, а вкѣндъ отверто заповѣвъ, що вѣжкѣ всѣхъ можливыхъ средствъ противъ тыхъ, котры-бѣ стояли на перепѣнѣ тѣсному сполученю Финляндіи зъ Россією. Якихъ средствъ вѣжкѣ Россія въ цѣлы осягнѣна своей цѣлы, каждый знае: се-жь насильственне прилучене Финляндіи подъ обухъ російского правительства.

— Чи знаете, що слѣдуюча конвенция „Руско-Народного Союза“ буде на томъ плейзѣ, где буде наибольше членовъ? Чи хочете, чтобы у васъ була конвенция? Если такъ, то записуйтесь до „Союза“.

По выборахъ.

Выборча горячка вже уступила. Политикеры водѣаинули повною грудю зъ напруженя и будутъ могли теперъ досыпати недоспаны ночи наслѣдкомъ выборчон агитация. Дня 8. с. м. водбули ся выборы до стейтовыхъ урядовъ и до конгресу. По большой части побѣдили републикане, а до конгресу увойшло 167 демократовъ, 178 републикановъ и 12 зъ иншихъ партій, котрыхъ демократы зачисляють до себе. Водъ послѣднихъ выборовъ демократы зыскали теперъ 56 послѣвъ большѣ. Въ полудневыхъ стейтахъ, прѣйшло навѣтъ до проливу крови мѣжъ бѣлыми и муринами. Найсумнѣйше въ тыхъ выборахъ було те, що работники оголомшили патриотизмомъ, деякихъ демократовъ и републикановъ, що була на вѣнѣ и голосовали за нима. На работничихъ кандидатахъ, правда, при тыхъ выборахъ внало больше голосовъ, якъ коли небудъ передъ тымъ, але коли зважитъ ся такъ велике число робучого люду, мусить ся прѣйти до того пересвѣдченя, що работничая партія въ Америцѣ ще дуже слабенька.

— Водзнака „Р. Н. Союза“ коштуе лишь 85 центовъ за штуку. Можна достати у мѣсцевого, або головного секретаря.

Въ редакци „Свободы“ можуть достати Всч. 00. Духовнй по 1 цнт. за егземпляръ:

- 1) Extractus matriculae copulatorum, 2) Extractus matriculae baptisatorum, 3) Extractus matriculae defunctorum.

ГЛЯДАЕСЯ!

Хто бы знавъ де находится Михаилъ Прасковичъ, 40 лѣтъ маючий родомъ зъ оады Баране при Ольховцѣ, пов. Коросно, Галичина, нехай подасть ласкаво его адресу до редакци „Свободы.“ М. Прасковичъ прѣвхавъ до Америки чотыри лѣтъ тому, а позѣстала въ краю его жена Катарина зъ 4 дѣтьми, не мае жадной вѣдомости о своимъ мужу.

ГЛЯДАЕСЯ!

Стефана Яроша, 40 лѣтъ старого, родомъ зъ села Жидовского приналежного до Тыханѣ, пов. Коросно, Галичина. Стефанъ Ярошъ ѣздучи до Америки, лпшивъ въ краю жену Анну зъ троима дѣтьми. Жена его Анна теперъ померла, а позѣсталими 3 сиротами не мае ся хто заопѣковати. — Хто бы знавъ адресу того честного чоловіка, нехай зволить ласкаво подати до редакци „Свободы.“

ВЕЛИКИЙ И НАЙТАНШІЙ СТОРЪ ЗЪ ЧЕРЕВИКАМИ НА ЦѢЛЕ МѢСТО.

Advertisement for W. J. Gable, featuring an image of a shoe and text: "W. J. Gable, Oak Str. — Mt. Carmel, Pa. Другой дверь водъ почты. ИДѢТЬ ДО НЕГО."

PRO CANADU! Who would like to travel to Canada... Rev. N. Dmytriw, 57 1/2 4-th Str. TROY, N. Y.

Lehigh Valley R.R. In Effect May 15, 1898. Passenger trains from Mt. Carmel to Buffalo, Scranton, Elmira, Wilkes Barre, White Haven, Hazleton, Mauch Chunk, Allentown, Bethlehem... Agent L. V. R. R. Mt. Carmel, Pa.

Hotel HETMAN SCHMIELNICKI Alex Halaburda, Mt. Carmel, Pa. Коло лігайского днаа есть рускій готель, одинокій на цѣле мѣсто рускій готель. Чистенько тамъ, всякій напон, якъ віска, пиво, румъ, темперъ и ин. дуже добры и здоровы. Хто хоче переночувати, знайде тамъ чисте ложко и ченну услугу.

NOVYIY RUSKIY GOTELENIKIY Стефанъ Кузьмякъ, на розъ коло церкви въ ОЛИФАНЦѢ, ПА. Запрашае до себе Русиньовъ-крандильовъ на свѣжѣ пиво, добру віску и смачный цѣгары.

HENRY FREY PHOTOGRAPHER 421 Lackawanna Ave. Scranton, Pa. Хочешъ мати красну фотографію, вѣрний портретъ, зайдти до того фотографя. Нервастъ во слабо зайдти зъ жышкою до него, дай ся зняти, а будешъ маеть на цѣле жите памятку. Маешъ ладну дитинку дай фотографувати у него, а будешъ мати красивый образъ, естъ у Васъ братство, пай зайдте до того фотографя, а вѣнъ Вамъ зробить фотографію и портреты, якы хочете. — У него рѣжпородны фотографы и портреты можна замовити и то по дуже умѣркованой цѣнѣ. — За роботу гарантуе.

РЕСТАВРАЦІЯ И КАВЪЯРНЯ. * TROMETTER'S * (Тромейтеръ) Cor. Rock & Sunbury str. SHAMOKIN, PA. напротивъ National Bank. Свѣдѣня, Обѣды, Вечера. Въ каждомъ часѣ можна достати такъ горячй якъ и змый перекуски. Потравы прилагоджены на европейскій способъ, дуже смачно. Услуга пыльна и солидна. Особнй покоя для родинъ. — Найлучшй вина, пива, лікеры, віски и все можливй напиток. Цѣна дуже мала. Пренурача ея вѣжмъ реставрацію, а передовѣжмъ приѣзднымъ. Пашучій сей адвертай-сментъ ручить за Тромейтера.

Юлианъ Коштыанскій (Julian Kosciuszanski) 420 W. Pine st. ШАМОКІНЪ, ПА. Перворядный салюнь рускій. — Найлучшй напитокъ можна ту достати, якъ: пиво на шклянкѣ и бутелькѣ вина розмантого гатуви, горѣвки досковали, цѣгары дуже добры. Спѣшѣтъ Братя Русины до своего братчика Юлька.

ПЕКАРНЯ МОНТЕЛІУСА (Montelius' Palace Bakery) Найлучшого и смачного хлѣба, ласощѣвъ можете купити въ пекарни Монтелиуса. Тѣ хлѣбы, що перше продавано по 10 цнт. бохончикъ, достанете по 7 цнт., а тузѣнѣ ласощѣвъ за 7 цнт. Вѣнъ тому такъ танѣо продае, бо мае свой дѣмъ и не платить ренту. Глядѣть уважно за его возомъ, зъ написею: Montelius' Palace Bakery, Oak Str. Mt. Carmel, Pa.

СЛАВЯНСКІЙ САЛЮНЪ. Викторъ Валушъ, 104 Morris str. JERSEY CITY, N. J. Поручае свой густовно урядченый салюнь землякамъ. Все свѣжй напитокъ а то: пиво рѣжвородного сорта, якъ Lageer, пѣльзнеръ (импортованый зъ краю). Rochester, Ale, віска, темперъ и лѣкеры найлучшого рода, вина дуже добры, краевй и заграничный и все мѣнеральный воды, добры цѣгары. Есть тамъ Pool Room (простора и хороша водновлена бѣлардова сала — на мѣтинги и забавы). Услуга ченна и солидна. — Шляпаня великы помимо дорожнѣ.

РУСКІЙ ШТОРЪ И САЛЮНЪ Георгія Врѣтяка 236 W. Centre Str. Shenandoah, Pa. Звѣстный вѣжмъ Русинамъ пенандорскій кунаецъ продае различного рода товары, а крѣмъ того мае дуже свѣжѣ и добре пиво, віску и иншй напоѣ. Коля зайдете до Врѣтяка набрати віктуалѣвъ заглянте и до другои комнаты выпити дѣщо!

Едмундъ Лембикъ (Edmund Lembik) 13-15 EAST MINE STR. HAZLETON, PA. мае салюнь, де можна достати дуже доброй горѣвки, пива и всякихъ напоѣвъ. Е. Лембикъ есть такожь публичнымъ нота-ромъ, тожь хто потребуе повномочія або мае яку грунтову справу въ старѣмъ краю, най удасть ся до него. Аже-жь каждый знае Лембика, най иде до него.

Добрий вечеръ друже мой! — Добрий вечеръ, свате! А куда такъ спѣшѣте? — До Талпаша, брате! — Що за Талпашъ? Звѣдкѣ вѣнъ? — Та-жъ крааѣвъ нашъ милый! — У него все Русины — Иждаривляють силы!... — Що за брѣндѣя я пива тамъ? — Обходитъ ся фанйо! — Обслужуе якъ братами! — Танѣо падыжчайно!

ЗВѢСТНЫИ СЛОВЕНСКІИ АДВОКАТЪ (лоеръ) Катлянъ и Некарда (Catlin & Nekarda) 309 Broadway NEW YORK, N. Y. Сей адвокатъ выправуе нагороду водъ компаній, еслѣ-бъ котрого зъ работничихъ або убило або покаль-чило. Рѣвно-жь прѣймае все криминальный и цивильный жалобы.

Въ тыхъ всѣхъ випадкахъ удавайте ся до: С. Lukashewicz, Cor. 3-d & Maple Str. Mt. Carmel, Pa., а вѣнъ обслужать васъ есвѣстно.

КАНЦЕЛЯРІЯ АДВОКАТСКА. Докторъ Чувка Юлианъ Чулка. Полагоджуе все справы судовы въ Америцѣ и въ Европѣ, а спеціально въ Галичинѣ. Полномочія. Розмовити ся можна по руски. Поспѣтати ся або писати подъ адресою: Julian Czupka, L. L. D. 44 BENNET BUILDING. WILKES BARRE, PA. Въ недѣлю можна розмовити ся зъ д-ромъ Чупкою въ его помещканю 49 Carey tr., Wilkes Barre, Pa.

ШКОЛА НА УКРАИНІ.

Довго збиралась я одвдати мою товаришку, що була учителькою в церковно-приходській школі, аж врешті вибралась. Ну, таї день же я вибрала! Не встигла я відвхати і верству вѣдѣти мѣста Луцька (село, де жила моя товаришка, було верстов за 20 вѣдѣ Луцька), як вчинився страшный дощ, так під ним я доїхала до самого села, мов крѣзь сито бачила хати і греблю з вербам, та вже тільки на майдані вѣдѣ дав мені трохи просвѣток і я побачила яснѣйше церкву, поповскій великій будинок, а трохи дальше вѣдѣ него маленьку хату з ганочком і з школьним дзвонком бѣла ганочку. „Отсе-ж і школа“, сказав мѣй вѣзник, „та тільки як ви до неї доберетесь!“ Справдѣ, перед самою школою була велика калюжа, немов якій брѣд. Я дивилась на неї з недовѣрем і вибирала мѣсце, кудаб-ступити так, щоб не завязнути на першому-ж кроцѣ. Тимчасом моя товаришка побачила мене у вѣкно і вибѣгла на ганок з голосним радѣсьним витанем: „А, ось і ти! нарештѣ! Та що се ти, видно злякалась мѣеи Венеці? Нема чого робити, друже мѣй, скачи в воду.“ Я мусѣла послухати єї рады і одважно скочила по щиколодки в воду, врештѣ се не було великою вѣдѣагою, бо вже і так я промочила гарадз, та небогато осталось довершити. Увѣйшовши в хату, пѣсля першого витаня, я стгла з себе мокре убрание і хотѣла повисити єго на стѣну, коли се моя товаришка спинила мене: „Куди ти? оно тобѣ все вибѣлить ся, та ще мокре оно, то і не одчистиш.“ Нема чого робити, чѣпляю я єго на стѣлець, а сама хочу сѣдати на другій. „Не сѣдай!“ крикнула товаришка. Я з давом оглянулась на неї. „Сей стѣлець має тільки три ноги.“ — „А деж цѣлый? спытала я. „На цѣлому висять твое убрание, а больш стѣльцѣв нема. Сѣдай на мѣому лѣжку, а я присуну стола тай будемо чай пить.“ Умостились якось, хутко п чай був готовий; поки товаришка поралась з ним, я розглядала єн домѣвку, та врештѣ не було там чого довго і розглядати. Голі стѣны, полулана стеля і ще больш полулана груба, бѣла грубы ослѣдчик з кухлем і мыскою до умываня, потѣм шафка маленька, пѣд друкою стѣною стѣль, — на сейчас вѣдѣ був присунутый до лѣжка, — скрина та вѣдомий вже стѣльцѣ, та от і все. — Ну, кажу я товаришцѣ, — отсе-ж я приїхала подивитись на твою академію, як то ты тут людей просвѣщаєш. — Школа, не побачишь, за пѣзно приїхала! — Як се? Таж тепер половина квѣтня, що-ж се у вас так рано вакаці? А ты-ж писала, що скоро экзамены почнуть ся. — Не буде экзаменѣв. — Чому? — Батьюшка не хоче. Я була готоввала одну групу способнѣйших хлоп-

цѣв, та дѣло стало за Законом Божим, се-ж батющина справа, вѣдѣ тяг-тяг до самого Великодня, а тепер каже: „Нащо имѣти экзамены, нехай гдуть вѣдѣ насти.“ От, так то вѣдѣ нас! А ты-ж думала як? — Та вже-ж певне думала, що не так. Ну, нѣчого робити, треба хоч так придивитись на школу. — Нехай вже завтра, тепер темно. — Гарадз. Однак, слухай, чого ты тут сидишь, чом не поїдеш до дому, коли тобѣ нѣчого тут робити? — Та от ще треба грошѣ з батьюшки выкрутити. — И она лчала менѣ розпѣдати довгу процедуру „выкручуваня“ учительских грошей, як з початку пѣх пѣль, „стѣає“ з громады, громада одмагаєт ся, кажучи, що і сама школа не конечне потрібна, що они не все посылають дѣтей до школы и що врештѣ и грошей нема. Про те сяк-так грошѣ стягають ся и батюшка коває их у себе. Тут уже починаєт ся „выкручуваня“. Учителка иде до батюшки за грѣшми, починаєт ся нескѣнчена розмова. Пѣсля довгих сперечок батюшка врештѣ дає рублѣв зо три, а то так и рублѣ, як упреть ся. — Ну, як так можна! — казала я товаришцѣ, — и чого ты розводи розводишь з тым попом? Яке вѣдѣ має право выдавати тобѣ твои заслуженый грошѣ по пятаку, немов ты у него „на водку“ пресишь? — А що-ж ты з ним зробишь? Вѣдѣ него-ж се залезити. — То ты-бѣ скажила ся на него! — Кому? — Ну, там громадѣ, чи посередникови. — Та громадѣ про се бай-дуже, азѣ посередника мала користь, я рада, як вѣдѣ мене не чѣпає. Ото одного разу приїхав, то тільки це напав ся на мене и як бы ты думала, за що? — За те, що я вѣ церкви змою вѣ смушевѣй шапочцѣ стою, — „се, каже, ображає религієне почутя сѣлян!“ Що я з ним буду говорити? Та врештѣ ще тутешный пѣль не гѣршій вѣдѣ других, вѣдѣ собѣ старий, то хоч сидити тихо, при томѣ досѣ добродушный. Я єго унуковѣ учу и за те обѣд у него маю. — Як? тільки обѣд? — Тѣлько! то по твоєму — тѣлько, а по нашому навѣт. Як бы тобѣ баба з цѣлого села кожда по черѣ обѣд носила, як менѣ було вѣ одномѣ сѣлѣ, и ты-бѣ сказала навѣт. Нѣ, ще мѣй пѣль, слава Тѣбѣ Господѣ, з ним можна владитись. Скупенький троха... до того-ж приходѣ не богатый. — Ну, однак, вѣдѣ вѣ якої каменци живе. — Та що-ж каменци, коли у нѣй порожно! — Може, може... Мы сяк-так помостили ся, постелили ся и полягли спати, при чому вѣкно треба було замкнути подушкою, бо одна шибѣ была выбита. Другого дня рано, вставши и умывшись замѣсь мыла лѣцем (мыла не було, а грошѣ на него ще треба було „выкручу-

вать“), я пѣшла подивитись на школьну комнату. Як тільки я перейшла сѣни, ще мокрѣ пѣсля вчерашной зливы и одчинила дверѣ вѣ школьну комнату, на мене вдарило холодною вѣдѣго-стѣ, мов вѣдѣ лѣху. — Школьна комната була немощена з перѣвною долѣвкою, така жѣ сама полулана тѣлько хибѣ ще гѣрше, як и хата учительскѣ, посеред неї ряди школьных лавок, вѣ кутку чорна дошка з сѣдѣми крейды, вѣ кѣндѣ хаты стѣль, за ним стѣлець, а над стѣльцем прибита на стѣнѣ межѣ двоматѣмяними вѣкнами чмала географична карта стара и немов закурена. — Що то, твои, ученики вчать ся географіе? — спытала я дивлячись на ту карту. — Куди там географіе! Они ледве читати та писати навчат ся за той короткій час, що ходять до школы. — Чому так? — Та деж, коли они часомѣ только вѣ Пилипѣвку починають упершу збератись, а то все то быдло гонять, то що. — Про те-ж єсть у нас якась програма? — Та що-ж, от ще щоб вывчили ся читати, писати без великих помылок, голово вѣ буквѣ, та рахункѣв трохи, а то ще той сѣвѣв чамало часу займає. — Якій сѣвѣв? ты их сѣвѣвати вѣчишь? спытала я, вже зовѣсь дивуючись, бо до той поры не чула, щоб моя товаришка сѣвѣвала, а тым больш, щоб могла ще и вѣпихи вчити. — Та вѣду, церковного сѣвѣву, оно-бѣ то и не дуже трудно, сѣвѣвы выбраемо найпростѣйшій, та все жѣ навчати, хоч бы и „Господи помилуй“, хлопчат, що не маюць жадного понятя нѣ про ноты, нѣ про гуртовий сѣвѣв, рѣчь не легка, неразѣ аж упрѣшь над ними а вже що горло болить, то нема чого и казати... Ну, однак ходѣм, що ты тут ще сподѣваєшь ся побачити? Але я стояла серед хаты и прислухалась, — за стѣною чуно було якийсь гомѣн. — Що то таке? спытала я. — А, то певно люде зѣбрались, се тут зборня, вѣ нѣй-же и сторож мешкає, а за стѣною мѣеи хаты холѣдня. Я тобѣ кажу, що тута часомѣ наслухаєшь ся! — А тепер-же нѣхто часомѣ не сидит у той холѣднѣй? — Нѣ, тепер весна, весною рѣдко сажать, — робота саме вѣ поли, то люде вѣдѣпрошують ся, щоб уже, як маюць сажати, то пѣзнѣйше, аж коли нагальна робота скѣнчить ся, або яка свята довшѣ набѣжжать... (Конец буде)

Иванъ Захаріащ,
— P. O. Box 493. — HAZLETON, PA. —
Рукій рѣзбарѣ и золотникѣ поручаєт ся вѣсьм церковнымъ громадамъ. Рѣзбы и позолочуваня олтарей, иконостасѣв и ин. выконуєт совѣстно и дешево.
Котра зѣ громадѣ буде церковь, або прикрапує єн, най удасть ся до Ивана Захаріаща вѣ Газельтонѣ, Пенн.

Dr. F. J. Meek
Д-рѣ. МИКОЛАЙЧИКѢ
Cor. Shamokin and Chesnut str.
Одинокій лѣкарѣ, славянинѣ на цѣле мѣсто. Лѣчить всякѣ хоробы совѣстно и вѣ короткомѣ часѣ. Особливо незрѣванный лѣкарѣ вѣ справахъ положничихъ. Говорить по англійски, по руски и по польски. Горячо поручаємо сего знаменитого доктора, нашимъ Русинамъ.
ОДИНОКІЙ РУССКІЙ СТОРѢ НА ЦѢЛЫЙ YONKERS.
Лазоря Сиротяка,
48 Washington str.
YONKERS, N. Y.
Хто не знає Лазоря Сиротяка? Вѣдѣ має красно зарядженый сторѢ, грѣсерню и бучерню. Посылає грошѣ до старого краю на все части свѣта, скоро, та и вѣ безпечно. Продає такожѣ шифкарты на вѣсѣ линіи. Хто изъ земляковѣ хотѣвѣ бы вѣдѣхати до старого краю, нехай зайде по дорожѣ до Сиротяка и купити собѣ шифкарту у него а вѣдѣ водпровадити єго аж на шифѣ.
На що давати ся здерати жидѣвскимъ агентамъ по Нью Йорку? Идѣть до своего!

Руска бучерня.
Russian Meat Market —
OLYRHANT, PA.
КУЗЬМЫ СВАЛЫ.

Гей рускій господинѣ, чи не перестанете вы вже разѣ купувати у чужихъ? Та по що тягати ся за чужими, коли у свого Русина так само всего достати можна. А отъ погляньте! Тажѣ вѣ Олифантѣ єсть вашъ рускій бучерѣ Кузьма Свала. Має вѣдѣ свѣже, добре, тана мисо всякого рода. Развозит вѣ часѣ и пунктуально. Ану-жѣ зайдѣть до него и попробуйте вѣдѣ него купувати мѣсо, а певно не пожалуете!

Dr. S. Blumberg,
1707 Carson str.
Pittsburg, Pa.
Кождый то знає, що вѣ Америкѣ шукають за такимъ докторомъ, котрый покѣнчивъ свои науки вѣ старѣмѣ краю. Д-рѣ Влѣмбергѣ вѣвчѣв ся за лѣкарѣ на университетѣ вѣ Варшавѣ, а зложивши испѣть державный вѣ Филадельфії о сѣвѣ вѣ Питсбургу. Дуже добрый докторѣ. Размовити ся можна по руски, англійски, нѣмецки и польски. — Якъ хорый зайде до него, заразѣ выздоровѣе!
СВОЙ ДО СВОГО!
Єфремѣ Лучковецѣ.
E. INDEPENDENCE near VINE STR.
вѣ Шамокінѣ, Па.
— РУССКІЙ ГОТЕЛЬ. —
Чистенький тамѣ готель зѣ всякими выгодами. Пиво, вино, виска, теперѣ и другій напоѣ все свѣжѣ и найлѣпшого гатунку. Услуга чмна и солідна. Склянки великѣ и малѣ пѣсля внодобы.
Люде! Уже часѣ покинути чужихъ, а пора вже себе самыхъ подпомагати.

J. BOBKOWSKI
ПРЕДПРИЕМЦЯ ПОХОРОНѢВЪ.
Вѣшайма такожѣ керичи на похорони, хрестини и весѣла по дуже низкихъ цѣнахъ.

300
PEARL and MULBERRY st
SHAMOKIN PA.
Удавайте ся вѣ потребѣ до него.

Иванъ Глова.
JOHN GLOWA
(POSTMASTER)
Excelsior, Pa.
ОДИНОКІЙ СТОРѢ НА ЦѢЛЫЙ EXCELSIOR.
Вѣлкій потрібный рѣчи до житя, якъ такожѣ убраня майнерскѣ и звычайный можна купити. Посылає такожѣ грошѣ до вѣсьхъ частей свѣта, скоро, та и вѣ безпечно
Продає шифкарты.
Не вѣдѣ нынѣ вже знають люде солідного Ивана Глову.

ВЕЛИКІЙ КОМПАНИЧНЫЙ СТОРѢ
Russian Mercantile Co. Ld.
— ВѢ —
Shamokin, Pa.
327 Shamokin st.
Наибольшій рускій компанічний сторѢ вѣ Америкѣ. Заложений ще вѣ роцѣ 1889, а теперѣ побольшеный, украиненый и на ново урядженый. Новый домѣ великій, красеный, котрый компанія купила 1896 року за \$18,000 показує, що може компанічна робота. — Все розумный Русины належат до тон компаніи, купуют зѣ своего власного стору значить, спомогають самыхъ себе. — Мѣсячно обертає сторѢ сумою \$2000.
Заряджає нимѣ:
Теодорѣ Федько

LAUER BREWING CO.
вѣ READING, PA
ЗАЛОЖЕНЫЙ 1866 року. — Вырабляє 25,000 бочокѣ мѣсячно.
Пиво одного зѣ наибольшихъ броварѣв вѣ Pennsylvania „LAUER BREWING CO.“ єсть вѣдѣ вѣдѣ всякихъ примѣшокѣ, и для того єсть найздоровшимъ. Завѣдѣды однои и тон самой доброты и приємного смаку и єсть споріджане пѣдѣ зарядомѣ одного зѣ найздѣбнѣйшихъ и досвѣдченыхъ пивоварѣв.
Вырабляє вѣдѣ найлѣпшомѣ гатунку Porter and Lager Beer, Stock Ale, Old Brown Stout and Porter in Vaults.
Салонѣсты и приватный родины повинны замавляти пиво лише вѣ броварѣ:
LAUER BREWING CO.
READING, PA.

Dr. John Szlupas
421 Penn. Ave.
SCRANTON, PA.
Знаменитый лѣкарѣ. Довголѣтня практика дала єму способѣстѣ стати добрымъ лѣкарѣмъ. Лѣчить успѣшно всякого рода хоробы. Має такожѣ свою власну аптеку, вѣ котрой виробляють ся дуже добри и помочни лѣкаретна.
Размовити ся по руски, литевски, по польски и по англійски. — На цѣлѣй околицѣ знають добре Шлюпаса!

УВАЖАЙТЕ, БО И ТО ВАЖНЕ!
Хто бы мавѣ деяке правѣ най не ходитѣ по покупныхъ жидѣвскихъ, такъ званныхъ тлумачахъ, але най удасть ся до правдивого адвоката Виліама Вокѣлка, вѣ Скрѣптонѣ. Вѣдѣ залагодує всякѣ справы вѣ кортѣ, а и стѣоркравѣи и зѣ нимѣ можна розмовити ся по руски.
Адресѣ его такий:
W. Vokolek
ATTORNEY AT LAW,
502 Lackawanna Ave.
COR. WASHINGTON AVE.
Scranton, Pa.

Иванъ Глова.
JOHN GLOWA
(POSTMASTER)
Excelsior, Pa.
ОДИНОКІЙ СТОРѢ НА ЦѢЛЫЙ EXCELSIOR.
Вѣлкій потрібный рѣчи до житя, якъ такожѣ убраня майнерскѣ и звычайный можна купити. Посылає такожѣ грошѣ до вѣсьхъ частей свѣта, скоро, та и вѣ безпечно
Продає шифкарты.
Не вѣдѣ нынѣ вже знають люде солідного Ивана Глову.

ВЕЛИКІЙ КОМПАНИЧНЫЙ СТОРѢ
Russian Mercantile Co. Ld.
— ВѢ —
Shamokin, Pa.
327 Shamokin st.
Наибольшій рускій компанічний сторѢ вѣ Америкѣ. Заложений ще вѣ роцѣ 1889, а теперѣ побольшеный, украиненый и на ново урядженый. Новый домѣ великій, красеный, котрый компанія купила 1896 року за \$18,000 показує, що може компанічна робота. — Все розумный Русины належат до тон компаніи, купуют зѣ своего власного стору значить, спомогають самыхъ себе. — Мѣсячно обертає сторѢ сумою \$2000.
Заряджає нимѣ:
Теодорѣ Федько

LAUER BREWING CO.
вѣ READING, PA
ЗАЛОЖЕНЫЙ 1866 року. — Вырабляє 25,000 бочокѣ мѣсячно.
Пиво одного зѣ наибольшихъ броварѣв вѣ Pennsylvania „LAUER BREWING CO.“ єсть вѣдѣ вѣдѣ всякихъ примѣшокѣ, и для того єсть найздоровшимъ. Завѣдѣды однои и тон самой доброты и приємного смаку и єсть споріджане пѣдѣ зарядомѣ одного зѣ найздѣбнѣйшихъ и досвѣдченыхъ пивоварѣв.
Вырабляє вѣдѣ найлѣпшомѣ гатунку Porter and Lager Beer, Stock Ale, Old Brown Stout and Porter in Vaults.
Салонѣсты и приватный родины повинны замавляти пиво лише вѣ броварѣ:
LAUER BREWING CO.
READING, PA.

РУССКІЙ САЛОНѢ
Петра Серафима
„на повѣзѣ мѣстѣ“
вѣ Шамокінѣ, Па.
Где якъ иде, але у Серафима то уже можѣ найлѣпше забавитись а и порядку склянку пива выпити. Хто у него лишь разѣ булѣ, не хоче большѣ нѣгде поїти, тѣлько до него. Має такожѣ файну галѣ, где можна гѣдбувати мѣтінги, а и потѣшѣтѣ собѣ.
Хочѣшь мали „good time“ пди до Петра.

Продажа русских книжокѣ
— И —
библиотека.
Хочете купити собѣ книжку, яку лишь загадаєте, або записати собѣ газету зѣ старого краю, пишѣть на адресѣ:
A. Wasserman,
91 Clinton str.
NEW YORK, CITY.
У него можна достати розмантѣ словари и подручнички до науки англійского языка и фотографіи славныхъ людей. — Вѣдѣ такожѣ оправаєт книжки дуже танко и добре.

O. Murdza & Bro's
46. Second st.
MT. CARMEL, PA.
О. МУРДЗА и БРАТѢ.
СторѢ заосмотреный вѣдѣ найлѣпшій товары, спровадженый впрѣсть зѣ найпершихъ складѣв. — Майже вѣсьхъ Русинѣв вѣ Mt. Carmel заосмотрює вѣ живности. Продає такожѣ одяга майнерскѣ и посылає грошѣ до старого краю танко, точно, скоро и безпечно.
Свой до своего — а до чужого не пѣхай ся. Жидѣвѣ омшайте вѣ чалекѣ!

Гаврилѣ Малниащѣ
Гуртовный складѣ (Wholesale)
20 Market st.
SHAMOKIN, PA.

Має завѣдѣды на складѣ свѣже добре пиво вѣ великихъ и малыхъ бочѣвахъ зѣ найлучшихъ броварѣв, горѣвки (whiskey) и лѣкеры найлѣпшого гатунку
Братя! замовляйте у своего!

William D. Chmielewski,
231 E. Centre str.
SHENANDOAN, PA.
Панѣве салонѣстѣ зѣ Шенандорѣ и вѣсь, що хочете набути для себе виски, пива температу вѣ большѣй скѣлькѣности, зайдѣть до В. Хмѣльовского и замовляйте напѣтки у него. — Най не зарабатюць зѣ васѣ чужѣ, дайте заробити своему, божѣ Хмѣльовскій честный и справедливый чоловікѣ — „Свободу“ преумерує.
Купуйте у него!

Читайте и уважайте.
Станѣ и огляни вѣсь возы для бучерѣв, грѣсерникѣв, голсельникѣв (до розвоженя пива) и розличный другій, робленый зѣ найлѣпшого матеріалу и найлѣпшой работы.

Головне ковальство
Спеціально вырабляють ся жѣлѣзныя плѣты, и обгородженя надгробникѣв.
J. B. Zimmerman
Cor. Independence and Market str.
SHAMOKIN, PA.

THOMAS A. ULJASKAS & JOSEPH RAYTKIEWICZ
436 Cherry str.
SHENANDOAN PA.
Гей темперанцѣ, читайте! Хто зѣ васѣ хоче достати доброго температу и вайсь бѣрѣ у вѣ бутелькахъ най зайде до гуртовного складу Т. Улѣчка и П. Райткѣвича а певно не пожалуете.
Ану попробуйте!